

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра фінансів

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДЛЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ
з дисципліни:
“БАНКІВСЬКИЙ МЕНЕДЖМЕНТ”**
(шифр і назва навчальної дисципліни)

спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
(шифр і назва напрямку підготовки)

Мукачево – 2017

**Методичні рекомендації для практичних занять з дисципліни «Банківський менеджмент» для студентів денної, заочної форми навчання спеціальності 072 "Фінанси, банківська справа та страхування" за ОС "Магістр" всіх форм навчання.
- Мукачево .: МДУ, 2017.- 16.**

Укладач: к.е.н., доц. Лінтур І.В.

**Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри фінансів
Протокол №10 від «11» грудня 2017 року**

**©Мукачівський державний
університет, 2017**

ЗМІСТ

	Ст.
ВСТУП	4
ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ ДО ПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ ОТРИМАНИХ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ «БАНКІВСЬКИЙ МЕНЕДЖМЕНТ»	5
СИТУАЦІЙНІ ЗАВДАННЯ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ З ДИСЦИПЛІНИ «БАНКІВСЬКИЙ МЕНЕДЖМЕНТ»	8
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ПРИ ПРОВЕДЕННІ ПОТОЧНОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ НА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТТЯХ	14
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	15
ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ	16

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни “Банківський менеджмент” складена відповідно до програми підготовки магістрів спеціальності “Фінанси, банківська справа та страхування”.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є теоретичні, методологічні, методичні практичні проблеми розвитку банківської системи ринкової економіки, з’ясування яких дає можливість виокремити особливості і закономірності функціонування та еволюції цього сектору національного господарства.

Міждисциплінарні зв’язки: основою для вивчення дисципліни є «Економічна теорія», «Макроекономіка», «Фінанси», «Міжнародні фінанси», «Гроші та кредит», «Банківські операції»

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета викладання навчальної дисципліни “Банківський менеджмент” є формування у студентів теоретичних знань щодо сутності та функцій банківського менеджменту в комерційних банках України, освоєння принципів та особливостей банківського менеджменту, опанування практичними навичками розробки банківської стратегії, створення ефективної системи формування та використання банківських ресурсів.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни “ Банківський менеджмент” є опанування студентами теоретичних знань з основних проблем банківського менеджменту на лекційних заняттях. На практичних заняттях студенти закріплюють теоретичні положення тем курсу, розв’язують задачі, завдання, кейси, вирішують проблемні ситуації, пов’язані з самостійним опрацюванням матеріалу курсу і беруть участь в обговоренні дискусійних питань.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

предмет вивчення дисципліни «Банківський менеджмент», теоретичні та практичні проблеми розвитку банківської системи, основні елементи національної банківської системи та особливості їх функціональної взаємодії.

вміти:

пояснювати предметну сферу курсу „Банківський менеджмент”; аналізувати показники прибутковості та ефективності діяльності банку; вказувати на недоліки та переваги функціонування національної та зарубіжних банківських систем; пояснити відмінності між функціонуванням банків 2-го рівня та НБУ та зв’язок між доходами банківської системи та ВВП; порівнювати показники функціонування банків за динамікою та структурою; виявити закономірності у функціонуванні різних елементів банківської системи в часі і просторі; здійснити аналіз діяльності комерційного банку за нормативами ,які наводить НБУ з метою регулювання та контролю за діяльністю комерційних банків та ін. ФКІ в межах системи; розкрити сутність явищ, які притаманні банківській сфері.

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕМА 1. ПРЕДМЕТ ТА МЕТОД ВИВЧЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ КОМЕРЦІЙНИМ БАНКОМ

ТЕМА 2. ОРГАНІЗАЦІЯ БАНКІВСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

ТЕМА 3. ПЛАНУВАННЯ ЯК ФУНКЦІЯ БАНКІВСЬКОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

ТЕМА 4. УПРАВЛІННЯ КАПІТАЛОМ БАНКУ

ТЕМА 5. УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ І ПАСИВАМИ БАНКУ

ТЕМА 6. УПРАВЛІННЯ БАНКІВСЬКИМИ РИЗИКАМИ

ТЕМА 7. УПРАВЛІННЯ ЛІКВІДНІСТЮ БАНКУ

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

1. Якщо НБУ підвищує облікову ставку, як зміняться темпи зростання грошової маси:
  - а) знизяться;
  - б) збільшаться;
  - в) залишаться незмінними.
2. Як потрібно змінити норму обов'язкових резервів, якщо потрібно збільшити масу грошей в обігу:
  - а) підвищити;
  - б) знизити;
  - в) залишити незмінною, але підвищити облікову ставку.
3. До якого виду операцій відноситься одержання позички на міжбанківському ринку:
  - а) до активних;
  - б) до пасивних.
4. Які операції на відкритому ринку здійснюватиме центробанк, якщо йому потрібно буде зменшити масу грошей в обігу:
  - а) купувати ломбардні позички;
  - б) видавати ломбардні позички;
  - в) підвищувати ставку облікового процента;
  - г) продавати облігації державної позики.
5. Якщо центробанк оголошує про продаж державних цінних паперів, що відбудеться з попитом на них:
  - а) знизиться;
  - б) підвищиться;
  - в) залишиться незмінним.
6. Що таке банківські ресурси?
  - а) власний капітал;
  - б) залучені та запозичені кошти;
  - в) власні, залучені та запозичені кошти.
7. На які дві частини поділяється власний капітал комерційного банку ?
  - а) основний та залучений;
  - б) основний та позиковий;
  - в) основний та додатковий.
8. Що відноситься до основного капіталу комерційного банку ?
  - а) статутний фонд;
  - б) резервний фонд;
  - в) статутний та резервний фонди.
9. Що відноситься до додаткового капіталу комерційного банку ?
  - а) залучені та позикові кошти;
  - б) резерви страхування банківських ризиків, фонди економічного стимулювання, нерозподілений прибуток;
  - в) вклади клієнтів та міжбанківський кредит.
10. Хто встановлює мінімальний розмір статутного фонду комерційного банку?
  - а) НБУ;
  - б) збори акціонерів;
  - в) правління акціонерного банку.
11. Яким шляхом формується статутний фонд комерційного банку, створеного у формі АТ?
  - а) випуску акцій та облігацій;
  - б) випуску простих та привілейованих акцій;
  - в) внесків засновників та прибутку.

12. Яким шляхом формується резервний фонд комерційного банку?
- а) відрахування від прибутку;
  - б) додаткових внесків акціонерів;
  - в) випуску облігацій.
13. Що таке депозит?
- а) вклад у грошовій формі, розміщений у банку юридичною та фізичною особою;
  - б) гроші, перераховані з одного банку до іншого;
  - в) кошти на поточних рахунках підприємств.
14. Які види сертифікатів можуть випускати банки?
- а) депозитні;
  - б) ощадні;
  - в) депозитні та ощадні.
15. Які відсотки можуть нараховувати комерційні банки за депозитами?
- а) прості;
  - б) складні;
  - в) прості та складні.
16. Що таке банківський вексель?
- а) боргове зобов'язання банку;
  - б) боргове зобов'язання вкладника;
  - в) боргове зобов'язання третьої особи.
17. Що належить до запозиченого капіталу комерційного банку ?
- а) міжбанківські кредити,
  - б) кредити НБУ та облігаційні позики,
  - в) міжбанківські кредити, облігаційні позики і кредити НБУ.
18. Які комерційні банки торгують на міжбанківському кредитному ринку?
- а) фінансово стійкі,
  - б) неплатоспроможні,
  - в) банки, що хочуть одержати надійний прибуток
19. Назвіть принципи банківського кредитування.
- а) строковість;
  - б) платність, окупність, забезпеченість;
  - в) цільовий характер, строковість, забезпеченість, платність.
20. Що таке кредитний ризик?
- а) це ризик неповернення позики;
  - б) це ризик втрати підприємством платоспроможності;
  - в) це ризик неповернення позики та відсотків за користування нею.
21. З яких елементів складається плата за користування позичкою?
- а) відсотка;
  - б) відсотка та пені;
  - в) відсотка та комісії.
22. Яка залежність між ціною облігації та доходом від неї?
- а) пряма;
  - б) зворотна;
  - в) ніякої.
23. В якому випадку ринкова ціна облігації чи акції буде нижчою номіналу?
- а) коли доход від цінного паперу менший за процентну ставку;
  - б) коли доход від акції вищий за процентну ставку;
  - в) такого не може бути.
24. Хто виписує платіжні доручення?
- а) платник;
  - б) постачальник;

- в) банк.
25. Хто виписує чек?
- а) платник;
  - б) постачальник;
  - в) банк.
26. Хто виписує вимогу-доручення ?
- а) покупець,
  - б) постачальник,
  - в) банк.
27. Що таке факторинг?
- а) купівля банком у клієнта дебіторських рахунків;
  - б) переказ коштів з рахунка покупця на рахунок постачальника;
  - в) позика під дебіторські рахунки.
28. Що таке лізинг?
- а) продаж майна в розстрочку;
  - б) здача в оренду предметів тривалого користування;
  - в) товарний кредит.
29. Яку інформацію містить актив балансу банку?
- а) в активі балансу відображаються залучені банком кошти;
  - б) актив балансу показує стан власного капіталу банку;
  - в) актив балансу показує розміщення банківських ресурсів.
30. Яку інформацію містить звіт про фінансові результати?
- а) показує розмір отриманих доходів та видатків;
  - б) відображає вартість активів, пасивів та акціонерного капіталу за кожен відрізок часу;
  - в) показує розмір мобілізованих банківських ресурсів.
31. Які заходи можна вжити для підвищення чистого прибутку банку?
- а) підвищити сплати за депозитами;
  - б) знизити відсоткові ставки за кредитами;
  - в) скоротити відсоткові та невідсоткові видатки.
32. Визначте, які види активів називають доходними?
- а) кредити;
  - б) основні засоби;
  - в) інвестиції.
33. Визначте, які видатки називають відсотковими?
- а) відсоткові виплати за депозитами;
  - б) оплата праці персоналу;
  - в) орендна плата за приміщення.
34. Що відноситься до активів?
- а) валюта;
  - б) кредити;
  - в) прибуток;
  - г) каса.
35. Що відноситься до пасивів?
- а) кошти на рахунках клієнтів;
  - б) банківські фонди;
  - в) коррахунок в НБУ;
  - г) депозити до запитання.
36. Що належить до запозиченого капіталу комерційного банку ?
- а) міжбанківські кредити,
  - б) кредити НБУ та облігаційні позики,
  - в) міжбанківські кредити, облігаційні позики і кредити НБУ.

СИТУАЦІЙНІ ЗАВДАННЯ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

ЗАДАЧА 1

Відповідно до договору на обслуговування банківського рахунку банк здійснює щомісячне нарахування відсотків на залишок коштів на рахунку з розрахунку ставки відсотків, встановленої банком для вкладів до запитання. Залишок коштів на рахунку клієнта на початок дня 1 жовтня склав 1800 грн.; 5 жовтня з рахунку було списано 700 грн.; 16 жовтня на рахунок було зараховано 1200 грн., а 20 жовтня - зараховано 200 грн., після чого залишок коштів на рахунку не змінювався до кінця місяця. Визначити, яку суму відсотків повинен нарахувати банк клієнту за жовтень, якщо банком встановлена ставка відсотків для вкладів до запитання 5% річних.

ЗАДАЧА 2

У юридичної особи є тимчасово вільні кошти в розмірі 200 тис. грн. на термін 3 місяці з 1 вересня поточного року. Банк пропонує йому придбати депозитний сертифікат банку на цей термін з виплатою 24% річних по закінченні терміну або розмістити кошти на депозитний рахунок з нарахуванням відсотків по фіксованій процентній ставці 23% річних. Відсотки по внеску нараховуються щомісяця і капіталізуються (тобто нараховуються по формулі складних відсотків) 1-го числа.

Потрібно визначити, яку суму відсотків може одержати вкладник у першому і другому випадках та вибрати кращий варіант.

ЗАДАЧА 3

8 вересня поточного року вкладник розмістив на банківський вклад кошти в розмірі 24 тис. грн. на термін 6 місяців. Банк нараховує на суму внеску відсотки по фіксованій ставці 18% річних. У вклад приймаються додаткові внески в будь-який час і в будь-якій сумі, при цьому дохід на суми додатково внесені в місяці, що передують закриттю рахунку, виплачується по ставці «до запитання» - 4% річних. Відсотки на суму внеску нараховуються банком щомісяця і виплачуються на вибір вкладника щомісяця чи по закінченні терміну внеску, в останньому випадку нараховані відсотки щомісяця 8-го числа збільшують суму внеску (нараховуються по формулі складних відсотків).

Потрібно визначити, яку суму відсотків одержить вкладник, якщо він робив додаткові внески 5 жовтня - 2 тис. грн., 24 січня - 1,5 тис. грн. і 1 лютого - 2,5 тис. грн.:

- а) у випадку щомісячної виплати відсотків;
- б) у випадку виплати відсотків по закінченні терміну.

ЗАДАЧА 4

У громадянина А.П. Іванова є тимчасово вільні 40 тис. грн. на термін 3 місяці з 15 листопада. Перший банк пропонує помістити їх на депозит, по якому виплачується дохід 20% на місяць з капіталізацією відсотків, тобто сума відсотків щомісяця 15-го числа додається у внесок.

Другий банк укладає договір на квартал з виплатою 26% річних по закінченні терміну договору.

Третій банк нараховує на суму внеску відсотки з розрахунку 25% річних щомісяця. Сума відсотків 15-го числа кожного місяця перераховується на окремий картковий рахунок (до запитання). На залишок коштів до запитання банк здійснює щомісячне нарахування відсотків з розрахунку 5% річних, сума відсотків кожен місяць перераховується на картковий рахунок, тобто дохід по картковому рахунку капіталізується.

Потрібно визначити, яку суму доходів може одержати громадянин Іванов у кожному банку, якщо не буде користуватися відсотками.

ЗАДАЧА 5

1 жовтня поточного року вкладник (юридична особа) помістив на депозитний вклад 500 тис. грн. на термін 2 місяці. Відсотки по вкладу виплачувалися по плаваючій

процентній ставці: у жовтні - 24% річних, у листопаді - 22% річних. Визначити суму відсотків за жовтень і листопад.

ЗАДАЧА 6

Вкладник (фізична особа) уклав з банком договір ощадного вкладу на термін 3 місяці з 15 вересня на суму 50 тис. грн. Відсотки на суму вкладу нараховуються банком щомісяця по плаваючій ставці (основна плюс додаткова) і приєднуються до вкладу 15-го числа. Якщо вклад не взятий вкладником по закінченні терміну то, банк продовжує зберігати кошти вкладника на умовах «до запитання». Основна ставка складає 5% річних, додаткова у вересні складала 10% річних, у жовтні – 12%, у листопаді – 10% і в грудні - 9% річних. Ставка вкладів до запитання - 4% річних. Потрібно визначити, яку суму відсотків одержить вкладник, якщо візьме вклад 10 січня.

ЗАДАЧА 7

Вкладник (юридична особа) уклав з банком депозитний договір на суму 500 тис. грн. на термін 91 день з 15 вересня поточного року по фіксованій процентній ставці 24% річних із щомісячним нарахуванням відсотків по формулі простих відсотків. Норма обов'язкових резервів по залучених коштах понад 90 днів складає 8%.

Потрібно:

1. Визначити загальну суму відсотків, що банк виплатить за депозитним договором.
2. Розрахувати суму щомісячних платежів за депозитним договором.
3. Розрахувати реальну процентну ставку (ціну ресурсу для банку) за депозитним

договором.

ЗАДАЧА 8

У клієнта банку (юридичної особи) є тимчасово вільні кошти в розмірі 2 млн. грн. на термін 10 днів. Міжбанківський кредит у такій же сумі і на такий же термін банк може залучити по ставці 30% річних. Норма обов'язкових резервів по залучених коштах - 12%

Потрібно визначити, яку максимальну процентну ставку може запропонувати банк клієнту за депозитним договором, з огляду на те, що кошти, отримані по міжбанківському кредитуванню не підлягають резервуванню в НБУ.

ЗАДАЧА 9

Банк продає підприємству дисконтний вексель номіналом 500 тис. грн. Термін платежу за векселем настає через 40 днів, дисконтна ставка складає 24% річних. Потрібно розрахувати суму дисконту (знижки) за векселем.

ЗАДАЧА 10

АТ «Співдружність» звернулося в банк із проханням про надання кредиту на розширення виробництва прального порошку в сумі 96 тис. грн. терміном на 8 місяців. Кредитною політикою банку передбачено, що кредити комерційним підприємствам не повинні перевищувати 500% власного капіталу банку. На дату подачі заявки кредити комерційним підприємствам склали 385 961 тис. грн., власний капітал банку - 95 840 тис. грн.

Потрібно визначити, чи може банк прийняти дану заявку в зазначеному обсязі відповідно до кредитної політики банку.

ЗАДАЧА 11

ТОВ «Ідея» звернулося в банк із проханням про надання кредиту на покупку партії імпортованих товарів у сумі 15 тис. грн. на термін 3 місяці. Кредитною політикою банку передбачено, що кредити торговим і постачальницько-збутовим організаціям не повинні перевищувати 350% власного капіталу банку. На дату подачі заявки власний капітал банку склав 77697 тис. грн., видано кредитів торговим і постачальницько-збутовим організаціям на суму 268 179 тис. грн., з яких через 5 днів очікується погашення 11 450 тис. грн.

Потрібно визначити, чи може бути виданий кредит ТОВ «Ідея» у потрібному обсязі або варто відкласти видачу кредиту до погашення інших позичок торговими організаціями.

ЗАДАЧА 12

АТ «Вибір» звернулося в банк із проханням про надання кредиту на розширення виробництва металопрокату в сумі 800 тис. грн. на термін 6 місяців. Процентна ставка по кредиту повинна скласти 24 % річних. Відсотки сплачуються щомісяця. Повернення кредиту передбачається почати через 3 місяці після видачі і здійснювати щомісяця рівними частками. Визначити суму відсотків за кожен місяць, якщо кредит виданий 15 квітня.

ЗАДАЧА 13

Відповідно до договору на обслуговування банківського рахунка банк здійснює щомісячне нарахування відсотків на залишок коштів на рахунку з розрахунку ставки відсотків, встановленої банком для вкладів до запитання. Залишок коштів на рахунку клієнта на початок дня 1 квітня склав 22310 грн.; 14 квітня з рахунку було списано 11760 грн.; 21 квітня на рахунок було зараховано 5377 грн., а 26 квітня - списано 1900 грн., після чого залишок коштів на рахунку не змінювався до кінця місяця. Визначити, яку суму відсотків повинен нарахувати банк клієнту за квітень, якщо банком встановлена ставка відсотків для вкладів до запитання 4% річних.

ЗАДАЧА 14

У юридичної особи є тимчасово вільні кошти в розмірі 45 тис. грн. на термін 4 місяці з 1 вересня поточного року. Банк пропонує йому придбати депозитний сертифікат банку на цей термін з виплатою 19% річних по закінченні терміну або розмістити кошти на депозитний рахунок з нарахуванням відсотків по фіксованій процентній ставці 18% річних. Відсотки по внеску нараховуються щомісяця і капіталізуються (тобто нараховуються по формулі складних відсотків) 1-го числа.

Потрібно визначити, яку суму відсотків може одержати вкладник у першому і другому випадках та вибрати кращий варіант.

ЗАДАЧА 15

19 березня поточного року вкладник розмістив на банківський вклад кошти в розмірі 36 тис. грн. на термін 6 місяців. Банк нараховує на суму внеску відсотки по фіксованій ставці 19% річних. У вклад приймаються додаткові внески в будь-який час і в будь-якій сумі, при цьому дохід на суми додатково внесені в місяці, що передують закриттю рахунка, виплачується по ставці «до запитання» - 5% річних. Відсотки на суму внеску нараховуються і виплачуються банком щомісяця 19-го числа.

Потрібно визначити, яку суму відсотків одержить вкладник, якщо він робив додаткові внески 15 квітня - 4 тис. грн., 3 травня - 1 тис. грн. і 11 липня -2,1 тис. грн.

ЗАДАЧА 16

10 серпня поточного року вкладник розмістив на банківський вклад кошти в розмірі 15 тис. грн. на термін 5 місяців. Банк нараховує на суму внеску відсотки по фіксованій ставці 21% річних. У вклад приймаються додаткові внески в будь-який час і в будь-якій сумі, при цьому дохід на суми додатково внесені в місяці, що передують закриттю рахунка, виплачується по ставці «до запитання» - 3% річних. Відсотки на суму внеску нараховуються банком по закінченні терміну внеску і щомісяця 10-го числа збільшують суму внеску (нараховуються по формулі складних відсотків).

Потрібно визначити, яку суму відсотків одержить вкладник, якщо він робив додаткові внески 4 вересня – 1,6 тис. грн., 21 жовтня – 2,2 тис. грн. і 17 листопада -3 тис. грн.

ЗАДАЧА 17

Банк продає підприємству дисконтний вексель номіналом 85 тис. грн. Термін платежу за векселем настає через 67 днів, дисконтна ставка складає 14% річних. Потрібно розрахувати суму дисконту (знижки) за векселем.

ЗАДАЧА 18

Підприємство “Барвінок” 1-го жовтня поточного року отримало кредит від комерційного банку на виробничі потреби в сумі 100 тис. грн. під 50% річних, терміном користування 30 днів. Визначити доходи банку від кредитної операції, враховуючи, що 20 жовтня кредит частково погашено в сумі 15 тис. грн.

ЗАДАЧА 19

Комерційним банком підприємству “Тритон” надана факторингова послуга. Розрахуйте доходи банку від даної послуги, якщо банк купує дебіторську заборгованість в сумі 50 тис. грн. на 2 місяці і надає кредит в розмірі 80% дебіторської заборгованості на умовах сплати 45% річних і 2% комісійних від суми дебіторської заборгованості.

ЗАДАЧА 20

Визначіть термін користування кредитом в днях, якщо борг з 20 тис. грн. виріс до 21,055 тис. грн. Відсоткова ставка 55% річних, часова база – 365 днів.

ЗАДАЧА 21

Комерційний банк заключив депозитний договір з приватним підприємством на зберігання його коштів в сумі 50 тис. грн. терміном на 3 місяці під 20% річних. Визначіть суму валових витрат банку.

ЗАДАЧА 22

Комерційний банк одержав ресурси за рахунок депозитної угоди на суму 100 тис. грн. на термін 3 місяці під 25% річних. Враховуючи це, на таку ж суму видав кредит МП “Мрія” на цей же термін під 50% річних. Визначіть прибуток банку від даної операції.

ЗАДАЧА 23

Визначіть суму резерву для відшкодування можливих втрат по стандартних кредитах, розмір яких 500 тис. грн., форма забезпечення повернення кредиту і відсотків по ньому – застава майна на суму 950 тис. грн.

ЗАДАЧА 24

У відділенні комерційного банку заборгованість по безнадійних кредитах становить 115 тис. грн. Розрахуйте суму резервів для відшкодування втрат за кредитними операціями. Вкажіть з яких джерел створюється даний резерв.

ЗАДАЧА 25

Річний дохід по 100 облігаціях, якими володіє банк складає 25 тис. грн. Ціна облігацій – 125 тис. грн. Визначити ставку доходу по цьому пакету облігацій.

ЗАДАЧА 26

Комбінат біопродуктів звернувся в обслуговуючий банк про авалювання векселя в сумі 120 тис. грн. Авалюючи вексель, банк надає комбінату кредит з терміном повернення – 60 днів, під 60% річних. Крім цього банк отримує комісійну винагороду за надану послугу в розмірі 5% від суми. Визначіть, які доходи отримає банк.

ЗАДАЧА 27

Аналізуючи фінансову звітність підприємства, яке звернулось в банк із заявою на отримання кредиту визначіть ефективність використання клієнтом оборотного капіталу при умові, що середній залишок оборотного капіталу становить 2875 тис. грн.; виручка від реалізації продукції – 5370 тис. грн.

ЗАДАЧА 28

Складаючи прогнозний розрахунок касових оборотів фахівець банку аналізує касові заявки підприємств, які містять рух грошових коштів через касу підприємства. Виходячи з

цього визначить суму готівки, яка надійде в касу банку від торгових підприємств, якщо прогнозний обсяг продажу товарів становить – 130 млн. грн. Продаж товарів у безготівковому вигляді – 15 млн. грн. Продаж товарів у кредит – 5 млн. грн., інші витрати грошових коштів з виручки – 13 млн. грн., надходження торгової виручки через пошту – 20 млн. грн.

ЗАДАЧА 29

У видатковій частині прогнозного розрахунку касових оборотів банку основне місце займає видача коштів на заробітну плату. Визначить суму готівкових коштів, що буде видана з кас банку по статті касових оборотів “Видача на заробітну плату” при умові:

- основний фонд оплати праці всіх підприємств складає 250 млн. грн.;
- додаткові грошові виплати та винагороди – 15 млн. грн.;
- безготівкові перерахування та утримання із заробітної плати - 65 млн. грн.;
- виплата заробітної плати з виручки – 15 млн. грн.;
- перерахування заробітної плати на вклади – 5 млн. грн.;
- виплата стипендій – 45 млн. грн.

ЗАДАЧА 30

Підприємство затримало повернення кредиту на 10 днів на суму 50 тис. грн.; пеня за кожен день прострочки становить 2 облікові ставки НБУ. Розрахуйте суму пені, яку повинен сплатити банку клієнт за несвоєчасне повернення кредиту, якщо облікова ставка НБУ – 12%.

ЗАДАЧА 31

Працівником банку допущена помилка при проведенні розрахункових операцій з поточного рахунку клієнта, а саме неправильно списані кошти в сумі 15 тис. грн. Помилка виправлена через 5 днів. Вирахуйте суму пені, яку повинен сплатити клієнту банк, якщо розмір пені за неправильне або несвоєчасне списання коштів становить 0,2% за кожен день.

ЗАДАЧА 32

Комерційний банк заключив депозитний договір на 600 тис. грн. на строк 3 місяці зі сплатою доходу по закінченні строку договору, виходячи з 15% річних. Нарахування відсотків відбувається щомісячно. Умовою договору передбачено щомісячні доходи зараховувати до суми депозиту, тобто нарахування доходу буде здійснюватися за складними відсотками. Обчислити суму отриманого доходу.

ЗАДАЧА 33

Комерційним банком прийнятий вклад в сумі 50 тис. грн. на 3 місяці під 20% річних. Договором передбачено, якщо кошти не будуть зніматися з рахунку протягом 6-ти місяців – доход буде складати 25%, протягом 9-ти місяців – 27%. Нарахування відсотків відбувається щомісячно. Розрахуйте суму доходу по даному вкладу.

ЗАДАЧА 34

Власний капітал комерційного банку складає 1000 тис. грн. Визначити розмір великих кредитів на одного позичальника.

ЗАДАЧА 35

Статутний фонд комерційного банку складає 6000 тис. грн. Банком за рік отримано прибуток в сумі 1850 тис. грн. Визначити, яку суму повинен складати резервний фонд банку, та яка сума відрахувань у резервний фонд за поточний рік.

ЗАДАЧА 36

Банк встановив ставку за кредитом на рівні 25%, за депозитом – 10% річних. До нього звернулися за позичкою 2 клієнта. Сума кредитної заявки на рік в обох клієнтів однакова – 750 тис. грн., а залишки коштів на депозитному рахунку різні: в одного клієнта 583 тис. грн., в іншого – 498 тис. грн. Розрахувати розрив між кредитом та депозитом і виходячи з цієї умови, обчислити суми плати за кредит кожного клієнта банку.

ЗАДАЧА 37

Депозит у сумі 111 тис. грн. розміщений на строк до 1-го року зі сплатою доходу по закінченні строку дії договору, виходячи з 15% річних. Нарахування відсотків відбувається щомісячно. Обчислити дохід від депозиту (нарахування за складним відсотком).

ЗАДАЧА 38

Визначіть показники ліквідності ВАТ “Мрія”, яке претендує на отримання кредиту, та порівняйте їх з нормативними значеннями, якщо:

- поточна кредиторська заборгованість – 2174 тис. грн.;
- довгострокова заборгованість підприємства – 871 тис. грн.;
- виробничі запаси – 1498 тис. грн.;
- дебіторська заборгованість – 1020 тис. грн.;
- поточні фінансові інвестиції – 321 тис. грн.;
- залишки грошових коштів – 183 тис. грн.

ЗАДАЧА 39

Комерційний банк подав кредитну заявку до НБУ на суму 1350 тис. грн., виписавши при цьому вексель. НБУ кредитну заявку задовільнив і перерахував комерційному банку 1320 тис. грн. Строк користування кредитом – 60 днів, часова база – 365 днів. Визначити облікову ставку НБУ, під яку надається кредит.

ЗАДАЧА 40

Визначити, яку суму грошових коштів одержить комерційний банк у вигляді кредиту НБУ, якщо сума кредитної заявки 1750 тис. грн., облікова ставка НБУ – 11%, строк користування кредитом – 30 днів.

ЗАДАЧА 41

Підприємство звернулося в обслуговуючий банк про авалювання векселя в сумі 82 тис. грн. Авалюючи вексель, банк надає підприємству кредит з терміном повернення – 54 дні, під 56% річних. Крім цього банк отримує комісійну винагороду за надану послугу в розмірі 3% від суми. Визначіть, які доходи отримає банк.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ ПРИ ПРОВЕДЕННІ ПОТОЧНОГО КОНТРОЛЮ ЗНАТЬ НА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТТЯХ

Поточний контроль навчальних досягнень здійснюється протягом семестру на практичних заняттях тощо. Результати (кількість набраних балів) фіксує викладач.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і поєднує в собі напрями:

- опитування лекційного матеріалу, що є обов'язковим для вивчення студентами,

- перевірка самостійної роботи студента.

Зважаючи на це, використовуються такі форми поточного опитування:

- переказ лекційного матеріалу;
- експрес контроль;
- тестування;
- розв'язок задач та тестів по винесеній темі;
- заслуховування повідомлень студента з довідковою інформацією;
- заслуховування інформації про науково-дослідницьку роботу;
- реферати.

При контролі виконання завдань, які винесені для самостійного, індивідуального опрацювання, оцінці підлягають:

- самостійне опрацювання тем в цілому чи окремих питань;
- написання рефератів;
- підготовка реферативних матеріалів, публікацій тощо.

Робота студента на практичному занятті оцінюється максимально на оцінку 5 та виставляється за такими критеріями:

- за повну і ґрунтовну відповідь на задане завдання з теми заняття, при цьому враховуються: логіка викладення матеріалу, культура мови, емоційність, переконливість, використання основної та додаткової літератур, аналітичні міркування, вміння робити порівняння і висновки;

При не виконанні окремих критеріїв з тієї чи іншої форми контролю знань, оцінка може бути знижена:

- за неповну відповідь;
- за неправильну відповідь;
- за недостовірність поданої інформації;
- за недостатнє розкриття теми.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Закон України «Про банки і банківську діяльність» від 1991р. із змінами і доповненнями на останню дату.
2. Закон України «Про Національний банк України», 1999р. із змінами і доповненнями на останню дату.
3. Положення НБУ «Порядок ведення касових операцій у національній валюті в Україні». Затверджено постановою Правління НБУ від 2 лютого 1995 р. № 21 у редакції постанови Правління НБУ від 13 жовтня 1997 р. № 334.
4. Положення НБУ «Про кредитування». Затверджено постановою Правління НБУ від 28 вересня 1995 р. № 246.

Додаткова:

№ п/п	Автор	Назва підручника (навчального посібника)	Видавництво, рік видання
1.	Лінтур І.В.	Методичні вказівки до виконання контрольної роботи з дисципліни „Банківський менеджмент” для студентів заочної форми навчання спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» Електронний ресурс]/ І.В.Лінтур	МДУ, 2016
2.	Васильченко З.М.	Комерційні банки: реструктуризація та реорганізація: монографія/ З.М.Васильченко	"Кондор", 2004
3.	Васюренко О.В.	Банківський менеджмент: навч. посібник. Реком. МОНУ/ О.В.Васюренко	Видавничий центр "Академія", 2001
4.	Васюренко О.В.	Економічний аналіз діяльності комерційних банків: навч. посібник. Реком. МОНУ/ О.В.Васюренко, К.О.Волохата	Знання, 2006
5.	Заруба Д.О.	Фінансовий менеджмент у банках: Навч. посібник/ Д.О.Заруба	Знання, 1997
6.	Заруба О.Д.	Банківський менеджмент та аудит/ О.Д.Заруба	Лібра, 1996
7.	Кириченко О.	Банківський менеджмент: навч. посібник. Допущено МОНУ/ О.Кириченко, І.Гіленко, А.Ятченко	Основи, 1999
8.	Крамаренко Г.О.	Фінансовий менеджмент: Затверджено МОН України як підручник для студентів ВНЗ/ Г.О.Крамаренко, О.С.Чорна	Центр навчальної літератури, 2006, 2009
9.	Любунь О.С.	Система банківського менеджменту: Навчальний посібник. Реком.МОНУ для студ. економ. спец./ О.С.Любунь	Кондор, 2007
10.	Мещеряков А.А.	Фінансовий менеджмент у банках: Реком. МОНУ як навч. посібник для студ. ВНЗ/ А.А.Мещеряков, Л.В.Лисяк	Центр учбової літератури, 2006
11.	Мишкін Ф.С.	Економіка грошей, банківської справи і фінансових ринків/ Ф.С.Мишкін; Наук. ред.Панчишина С.	Основи, 1998
12.	Примостка Л.О.	Банківський менеджмент. Хеджування фінансових ризиків: навч. посібник. Реком. МОНУ/ Л.О.Примостка	КНЕУ, 1998
13.	Сало І.В.	Фінансовий менеджмент банку: Навчальний посібник/ І.В.Сало, О.А.Криклій	Університетська книга, 2007
14.	Чуб О.О.	Банки в глобальній економіці: монографія/ О.О.Чуб	КНЕУ, 2009
15.		Страховий та інвестиційний менеджмент: Підручник/ За ред. Федоренка В.Г.	МАУП, 2002
16.		Управління банківськими ризиками: Реком. МОНУ як навч. посібник/ За ред. Примостки Л.О.	КНЕУ, 2007
17.		Банківська система: Підручник/ За ред. Реверчука С.К.	Магнолія 2006, 2013
18.		Страховий та інвестиційний менеджмент: Підручник/ За ред. Федоренка В.Г.	МАУП, 2002
19.	Крамаренко Г.О.	Фінансовий менеджмент: Затверджено МОН України як підручник для студентів ВНЗ/ Г.О.Крамаренко, О.С.Чорна	Центр навчальної літератури, 2006, 2009
20.	Сушко Н.М.	Менеджмент персоналу в банках (СД): Реком. МОНУ як навч. посібник для студ. ВНЗ/ Н.М.Сушко	ЦУЛ, 2008

Інформаційні ресурси

1. Нормативна база МДУ (навчальна програма, ОПП, ОКХ)
2. www.me.gov.ua - Офіційний веб-сайт Міністерства економіки України.
3. www.kmu.gov.ua - Урядовий портал Міністерства фінансів України.
4. www.bank.gov.ua — офіційний сайт НБУ.
5. rada.gov.ua – офіційний сайт Верховної Ради України.
6. msu.edu.ua – офіційний сайт Мукачівської міської бібліотеки.
7. Університетська бібліотека за адресою : м. Мукачево, вул. Філатова, 16
8. Міська бібліотека за адресою : м. Мукачево, вул. Миру, 30

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>